

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over steun voor innovatieve investeringen in de landbouw
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met ingang van 1 januari 2023 is het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van toepassing.

Artikel 73 en 74 van de GLB verordening (EU) 2021/2115 bepalen dat lidstaten steun kunnen verstrekken voor investeringen.

Voorliggende steunmaatregel voorziet in de toekenning van steun voor innovatieve investeringen op landbouwbedrijven.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/476 van 19 december 2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met ingang van 1 januari 2023 is het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van toepassing.

Het nieuwe Europese rechtskader bestaat uit de volgende basisverordeningen en de gedelegeerde en uitvoeringsverordeningen ervan:

- verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013, hierna verordening (EU) 2021/2115 te noemen;
- verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013.

Het Vlaams Strategisch Plan voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2023-2027, dat in de Vlaamse invulling ervan voorziet, werd op 5 december 2022 goedgekeurd door de Europese Commissie.

Artikel 73 en 74 van de GLB verordening (EU) 2021/2115 bepalen dat lidstaten steun kunnen verstrekken voor investeringen.

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit bevat het rechtskader voor de subsidiëring van innovatieve investeringen op landbouwbedrijven.

Voor deze steunmaatregel kan een beroep gedaan worden op Europese cofinanciering. Het Vlaamse luik wordt gefinancierd vanuit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF).

Deze steunmaatregel stimuleert pure innovatie en vernieuwing op het landbouwbedrijf en vormt een aanvulling op de reguliere investeringssteun op landbouwbedrijven. Via deze steun wordt de implementatie gestimuleerd van nieuwe of significant verbeterde producten, diensten, processen, technieken, wijzen van vermarkten of organisatiestructuren voor de eerste keer in het Vlaamse Gewest voor een bepaalde deelsector die het potentieel hebben de economische, ecologische en sociale kracht van de landbouwsector te versterken.

Er zal met de uitwerking van de interventie verder ingezet worden op het stimuleren van samenwerking via samenwerkingsverbanden en het aanvragen van steun door groepen van landbouwers.

De investeringen kunnen afhankelijk van de doelstellingen waartoe direct toe wordt bijgedragen, ingedeeld worden in de volgende 2 types:

- innovatieve investeringen voor verdere verduurzaming op landbouwbedrijven;
- innovatieve groene investeringen op landbouwbedrijven.

Steun voor innovatieve investeringen op landbouwbedrijven draagt bij tot de horizontale GLB doelstelling “de sector moderniseren door kennis, innovatie en digitalisering in de landbouw en in plattelandsgebieden te stimuleren en te delen, en het benutten daarvan bevorderen” en kan indirect bijdragen aan alle GLB specifieke doelstellingen.

Steun voor innovatieve investeringen voor verdere verduurzaming op landbouwbedrijven draagt direct bij aan de volgende specifieke GLB doelstellingen:

- vergroting van de marktgerichtheid en het concurrentievermogen van landbouwbedrijven voor zowel de korte als de lange termijn, onder meer door meer aandacht voor onderzoek, technologie en digitalisering;

- beter inspelen door de landbouw van de Unie op de maatschappelijke verwachtingen inzake voedsel en gezondheid, onder meer wat betreft hoogkwalitatief, veilig en voedzaam voedsel dat op duurzame wijze is geproduceerd, en voorts vermindering van de voedselverspilling, verbetering van het dierenwelzijn, en bestrijding van antimicrobiële resistentie.

Steun voor innovatieve groene investeringen op landbouwbedrijven draagt direct bij aan de volgende specifieke GLB doelstellingen:

- vergroting van de marktgerichtheid en het concurrentievermogen van landbouwbedrijven voor zowel de korte als de lange termijn, onder meer door meer aandacht voor onderzoek, technologie en digitalisering;
- bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering, onder meer door de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en meer koolstof vast te leggen, en duurzame energie te bevorderen;
- bevordering van de duurzame ontwikkeling en het efficiënte beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht, onder meer door de afhankelijkheid van chemische middelen te verkleinen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 bevat een aantal definities.

Artikel 2 vermeldt de Europese regelgeving die wordt uitgevoerd.

Artikel 3 bepaalt dat de minister steun kan verlenen voor innovatieve investeringen op landbouwbedrijven.

Artikel 4 bepaalt dat de volgende kandidaat-begunstigden in aanmerking komen voor steun:

- actieve landbouwers met een standaardverdien capaciteit die overeenkomt met een minimaal factorinkomen van 20.000 euro. In geval van een rechtspersoon zijn alle bestuurders en zaakvoerders natuurlijke personen;
- samenwerkingsverbanden van landbouwers die aan al de volgende voorwaarden voldoen:
  - het samenwerkingsverband heeft rechtspersoonlijkheid;
  - alle leden en vennoten zijn actieve landbouwer;
  - minstens de helft van de leden en vennoten heeft een standaardverdien capaciteit die overeenkomt met een minimaal factorinkomen van 20.000 euro.

Artikel 5 bepaalt dat de volgende kosten in aanmerking komen voor steun:

- kosten voor investeringen in onroerende goederen;
- kosten voor investeringen in installaties, machines en uitrusting;
- kosten voor investeringen in software en sturingsprogramma's;
- de algemene kosten die verbonden zijn aan de hierboven vermelde kosten, namelijk onderzoeks-, studie- en begeleidingskosten en de kosten voor een resultaatmeting

Artikel 6 bepaalt dat investeringen enkel in aanmerking komen voor steun als zij voldoen aan al de volgende voorwaarden:

- de investeringen zijn noodzakelijk om een innovatie in de landbouw te realiseren;
- de investeringen dragen bij tot een of meer van de GLB doelstellingen;
- als het Europese Unierecht leidt tot nieuwe vereisten voor landbouwers, komen de investeringen om te voldoen aan de voormelde vereisten, tot uiterlijk 24 maanden na de datum waarop de nieuwe vereisten voor het betrokken bedrijf van kracht zijn geworden, in aanmerking voor de steun;
- als de begunstigde een samenwerkingsverband is, komen enkel de investeringen die ten goede komen aan het samenwerkingsverband, in aanmerking voor de steun.

Artikel 7 bepaalt welke investeringskosten niet voor steun in aanmerking komen.

Artikel 8. bepaalt onder welke voorwaarden AEA-systemen en innovatieve emissiereducerende technieken in aanmerking komen voor steun.

AEA-systeem wordt gedefinieerd als volgt: stalsystemen die zijn opgenomen in bijlage I die bij het ministerieel besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne is gevoegd, of ook toekomstige maatregelen en technieken die leiden tot een voldoende reductie van ammoniakemissie.

Artikel 9 bepaalt onder welke voorwaarden investeringen die hernieuwbare energie opleveren in aanmerking komen voor steun.

Artikel 10 bepaalt dat de minister periodiek een oproep kan lanceren voor de subsidiëring van innovatieve investeringen op landbouwbedrijven. Er wordt delegatie aan de minister verleend om naast de elementen, vermeld in artikel 13, tweede lid, artikel 15, zesde lid, artikel 19, eerste en derde lid, en artikel 21, tweede lid, in de oproep het volgende te bepalen:

- het totale beschikbare steunbedrag;
- het maximaal subsidiabel investeringsbedrag per kandidaat-begunstigde of per aanvraag;
- de minimale en de maximale investeringsuitgaven per kandidaat-begunstigde of per aanvraag;
- de thema's waarvoor steunaanvragen ingediend kunnen worden;
- de termijn waarin en de wijze waarop steunaanvragen ingediend worden;
- de ontvankelijkheidscriteria waaraan steunaanvragen getoetst worden.

Artikel 11 regelt het indienen van steunaanvragen door kandidaat-begunstigden.

Artikel 12 bepaalt dat kandidaat-begunstigden hun onderneming en de personen die hen kunnen vertegenwoordigen, moeten identificeren bij de bevoegde entiteit.

Artikel 13 bepaalt de inhoud van de steunaanvraag.

Artikel 14 bepaalt dat de bevoegde entiteit onderzoekt of steunaanvragen ontvankelijk zijn conform de ontvankelijkheidscriteria.

Artikel 15 bepaalt dat de ontvankelijke steunaanvragen beoordeeld worden door een beoordelingscommissie op basis van de volgende elementen:

- de mate van innovatie;
- de kwaliteit van de aanvraag;
- de mate van verduurzaming;
- de mate van samenwerking.

Er wordt eveneens bepaald dat de beoordelingscommissie de projecten rangschikt volgens rangorde van beoordeling en dat de bevoegde entiteit het verslag van de beoordeling aan de minister bezorgt.

De bevoegde entiteit kan bij de samenstelling van de beoordelingscommissie een beroep doen op externe milieuexperten in functie van de noodzaak aan expertise voor een bepaald thema. Indien het thema omgeving gerelateerd is, zal er een expert van departement omgeving in de beoordelingscommissie worden opgenomen.

Artikel 16 bepaalt dat de minister bevoegd is voor de selectie en voor de toekenning van de subsidies. Er wordt delegatie aan de minister verleend om binnen de grenzen van de bepalingen van dit besluit en de uitvoeringsbesluiten ervan, in de individuele toekenningsbesluiten het volgende te bepalen:

- de investeringen, de investeringskosten en de algemene kosten waarvoor de steun, vermeld in artikel 3, wordt toegekend: er moet namelijk bepaald worden welke investeringen en welke kosten uit de steunaanvragen in aanmerking komen voor subsidiëring;
- het maximale steunbedrag dat voor die activiteiten kan worden toegekend: er moet namelijk bepaald worden welk bedragen uit de steunaanvragen in aanmerking komen voor steun;
- specifieke voorwaarden voor de uitvoering van de projecten: soms is het noodzakelijk om voor een specifiek project extra voorwaarden te kunnen bepalen.

Artikel 17 bepaalt dat de begunstigde voor elke geselecteerde investering een bewijs van uitvoering moet opladen binnen een jaar na de periode waarin de steunaanvraag ingediend kon worden. Zo niet, vervalt de steunaanvraag van rechtswege.

Artikel 18 bepaalt dat begunstigten het project moeten uitvoeren zoals het is goedgekeurd in het toekenningsbesluit en dat eventuele wijzigingen alleen mogelijk zijn nadat de begunstigde een gemotiveerde aanvraag heeft ingediend bij de bevoegde entiteit en nadat de bevoegde entiteit de aanvraag heeft goedgekeurd

Artikel 19 regelt de inhoud en het indienen van de betalingsaanvraag.

Artikel 20 bepaalt dat een begunstigde in aanmerking komt voor de steun als al de volgende voorwaarden zijn vervuld op het moment dat de betalingsaanvraag wordt ingediend:

- de investering is uitgevoerd conform de omschrijving in de steunaanvraag;
- de investering is gerealiseerd conform de voorwaarden van de omgevingsvergunning als de investering dat vereist;
- onroerende investeringen zijn gerealiseerd op een landbouwexploitatie in het Vlaamse Gewest;
- de realisatie van roerende investeringen komt ten goede aan een landbouwexploitatie in het Vlaamse Gewest;
- de uitvoering van de investering is op zijn vroegst van start gegaan op de dag na de periode waarin de steunaanvraag ingediend kon worden. Voorbereidende acties zoals de aankoop van grond, de aanvraag van een omgevingsvergunning, een omgevingsvergunning of de aanvraag van advies of een prijsofferte, worden niet beschouwd als de start van de investering;
- de investering is operationeel en wordt gebruikt;
- de begunstigde die de betalingsaanvraag indient is een actieve landbouwer of een samenwerkingsverband van actieve landbouwers;
- als de aanvrager actieve landbouwer op het moment van de steunaanvraag geen standaardverdien capaciteit heeft die overeenkomt met een minimaal factorinkomen van 20.000 euro, omwille van artikel 4, tweede lid, komt de standaardverdien capaciteit van de aanvrager overeen met een factorinkomen van minstens 20.000 euro.

Artikel 21 bepaalt dat:

- de steun 50% van de subsidiabele kosten bedraagt;
- de algemene kosten maximaal 20% van de totale kosten kunnen bedragen;
- voor resultaatmetingen als onderdeel van de algemene kosten, de steun 65% bedraagt en 80% als het metingen betreft van parameters die gelinkt zijn aan milieu- en klimaatdoeleinden.

Metingen van parameters die gelinkt zijn aan milieu- en klimaatdoeleinden moeten uitgevoerd worden door daarvoor bevoegde instanties.

Artikel 22 bepaalt dat de steun uitbetaald wordt in één schijf na indiening van de betalingsaanvraag.

Artikel 23 bevat de bijkomende voorwaarden waaraan begunstigden moeten voldoen na uitbetaling van de steun.

Artikel 24 bevat de Vlaamse en de Europese communicatieverplichtingen die begunstigden moeten naleven.

Artikel 25 bepaalt dat de bevoegde entiteit verantwoordelijk is voor de volgende controles:

- de administratieve controles, met inbegrip van controles op het terrein in het kader van die administratieve controles die voor elk dossier kunnen plaatsvinden;
- de controles ter plaatse die plaatsvinden op basis van een steekproef;
- de controles achteraf die plaatsvinden op basis van een steekproef.

Artikel 26 regelt de controles ter plaatse.

Artikel 27 bepaalt dat de begunstigden de bewijsstukken 10 jaar moeten bewaren.

Artikel 28 bepaalt dat de bevoegde entiteit op elk ogenblik bijkomende stukken of informatie kan opvragen.

Artikel 29 bepaalt dat de bevoegde entiteit instaat voor het bepalen en opleggen van administratieve sancties. Er wordt bepaald in welke gevallen sancties kunnen opgelegd worden en welke sancties opgelegd kunnen worden.

Artikel 30 bepaalt dat de bevoegde entiteit de betalingsaanvraag onderzoekt en de subsidiabele bedragen bepaalt.

Artikel 31 bepaalt dat de bevoegde entiteit eveneens de administratieve sancties, vermeld in artikel 56 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, kan opleggen.

Artikel 32 regelt de bezwaarprocedure.

Artikel 33 bevat de volgende bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens:

- de bevoegde entiteit is de verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming;
- de categorieën betrokkenen van wie persoonsgegevens verwerkt kunnen worden, zijn:
  - de begunstigden;
  - de personen die de begunstigden kunnen vertegenwoordigen op het e-loket van de bevoegde entiteit.
- de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt kunnen worden, zijn:
  - identificatiegegevens;
  - financiële gegevens.
- de gegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond, vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, namelijk 'noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang'.
- het doel voor de gegevensverwerking is het verlenen van subsidies en alle activiteiten die daarmee verband houden.

Op de website van de bevoegde entiteit is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen en rechten van betrokkenen zoals

het recht van inzage en het recht op rectificatie. Op het e-loket, formulieren en andere communicaties wordt er ook steeds een link naar deze privacyverklaring opgenomen.

De bevoegde entiteit voorziet in een uitgebreide beveiliging op informatievak van de aanwezige gegevens. Om persoonsgegevens te beschermen tegen ongeautoriseerde toegang, wijziging, vernietiging of onbeschikbaarheid worden alle nodige organisatorische, technische en fysieke maatregelen genomen. Hiervoor volgt de bevoegde entiteit de algemeen aanvaarde industriestandaarden (ISO 27001 Beheersysteem informatieveiligheid en ISO 27002 Praktijkrichtlijn met beheersmaatregelen voor informatieveiligheid).

De persoonsgegevens die overeenkomstig dit besluit en de uitvoeringsbesluiten ervan worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. Conform artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 is de bevoegde entiteit ertoe gehouden om selectieregels op te stellen voor elke categorie van bestuursdocumenten met daarin ook bewaartermijnen met bijbehorende motivering.

Artikel 34 sluit dubbele subsidiëring uit. Cumul met andere subsidies voor steun voor innovatieve investeringen op landbouwbedrijven wordt eveneens uitgesloten.

Artikel 35 bepaalt welke Europese regelgeving van toepassing is.

Artikel 36 regelt de wijze van uitwisseling van berichten. Onder uitwisseling van berichten wordt verstaan: alle mogelijke informatie bezorgen waaronder aanvragen indienen, bezwaar indienen, zich als klant registreren, beslissingen bezorgen enz.

Artikel 37 regelt het toezicht door de Inspectie van Financiën. Er wordt bepaald dat:

- de oproepen telkens voor advies aan de Inspectie van Financiën voorgelegd worden;
- als de Inspectie van Financiën gunstig advies verleent over de oproep, de individuele toekenningsbesluiten van de minister, niet meer voor advies aan de Inspectie van Financiën voorgelegd worden tenzij de Inspectie van Financiën anders adviseert in het advies over de oproep in kwestie.

Artikel 38 heft het besluit van de Vlaamse Regering van 24 april 2015 betreffende steun voor innovaties in de landbouw op.

Artikel 39 bevat een overgangsbepaling voor lopende subsidies die toegekend zijn conform het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 24 april 2015.

Artikel 40 bevat de inwerkingtredingsbepaling.

Artikel 41 bevat de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Deze subsidiemaatregel is volledig geïntegreerd binnen het Vlaams strategisch plan opgemaakt naar aanleiding van Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) 2023-2027.

Voor de maatregel steun voor innovatieve investeringen is in totaal 32 248 214,95 euro budget voorzien voor de periode 2023-2027. Betalingen moeten volgens de Europese regelgeving gebeuren binnen de N+2, dus ten laatste op 31 december 2029. Van dit totale budget zijn 9 889 467,50 euro

Europese modulatiemiddelen afkomstig van de eerste Pijler van het GLB. Uitbetalingen hiermee gebeuren dan 100% met Europese middelen. Het overige budget van 22 358 747,45 euro wordt deels Europees (43%) en deels van de Vlaamse begroting betaald (57%). Het Vlaamse budget nodig voor deze maatregel bedraagt aldus 12 744 486,05 euro. Dit budget moet komen van de reguliere VLIF-middelen.

Sinds 2015 hanteert het VLIF een selectiemechanisme zodat het VLIF budgettair beheersbaar blijft binnen de beschikbare Europese en Vlaamse middelen.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 23 januari 2023 gaat als bijlage 2.

Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting werd aangevraagd op 30 januari 2023.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Het bijgaande voorontwerp van besluit zal na principiële goedkeuring voor advies voorgelegd worden aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit over steun voor innovatieve investeringen in de landbouw;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit:

- de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten om over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de gegevensbeschermingsautoriteit in te winnen met het verzoek het advies om reden van hoogdringendheid mee te delen binnen een termijn van 15 dagen;
- het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS